

نمودار ۱. مدل مفهومی تأثیرات رقابت ناتو و شانگهای بر منافع ملی ایران

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

باتوجه به گزاره‌های نظریه مجموعه منطقه‌ای امنیتی مطرح‌شده در مقاله، رقابت ناتو و سازمان همکاری شانگهای در آسیای مرکزی بر متغیرهای ژئوپلیتیکی اثرگذار است. می‌توان متغیرهای متعددی را در نظر گرفت؛ اولین متغیر، مسأله انرژی است؛ لذا می‌توان بیان داشت که باتوجه به افزایش نیاز به انرژی در آینده، وجود منابع نفت و گاز بر اهمیت این منطقه افزوده است و موجب رقابت برخی